

N:o 13.

Redaktör och utgivare: FRANS J. HUSS.
Expedition: Mälaregatan 6.

Stockholm den 1 September 1885.

Pris: Helt år 6 kr. Halft år 4 kr.

Lösnt 30 öre. Annonspolis 20 öre petitrad.

Årg. 5.

L'academie libre i Paris.

»L'academie libre» grundades af Cecile d'Orni år 1876 och fastställdes officiellt den 30 november samma år i närvaro af M. Tollu, notarie i Paris. Denna handling hade till ändamål att stadga titeln af »Academie libre» och att angifva institutionens syftemål, som är följande:

Att åt författare, kompositörer, artister och lärare skapa en föreningspunkt;

Att bilda kurser för vokal och instrumentalmusik jämte deklamation, från lägsta till högsta grad.

De olika kurserna äro ordnade och fördelade på följande sätt:

1. Kursen för lärjungar som idka musik för sitt nöje.
2. Kursen för lärjungar som bereda sig till inträde i konservatorium.
3. Kursen för lärjungar som bestämma sig för konstnärsbanan.
4. Kursen för lärjungar som bestämma sig för lärarekallet.

Dessutom underlättar »l'academie libre» ähörandet af nya verk, i det hon såsom tolkare af dessa åt skalderna, författarne och kompositörerna erbjuder den talrika hop af elever, som egna sig åt konstnärsbanan.

Slutligen ställer sig »l'academie libre» till den allmänna välgörenhetens tjänst genom att arrangera konserter medelst alla de konstnärliga krafter, som stå till hennes disposition; hennes medverkan erhålles alltid kostnadsfritt.

Akademiens President är den omtyckte och namnkunnige mästaren Ch. Gounod; hans namn i denna krets vittnar ytterligare om hans stora intresse för konsten.

Vice president är kompositören Louis Deffès. Föreståndarinna är Cecile d'Orni; hennes ovanliga musikaliska bildning, som från barndomen anförtröddes åt de skickligaste lärare, gjorde henne bemärkt vid en ålder, då de flesta ännu stå på elevens ståndpunkt. Hon höll föreläsningar vid Boulevard des Capucines för att framställa sina idéer om musikundervisningen. Den stora framgång och det allmänna

intresse hon derigenom vann, bestämde henne att grunda sin »Academie libre». »Comité» består af examensdomare, lärare och hedersledamöter. De hafva till uppgift att öfverlägga om sättet att höja undervisningen, öfvervinna svårigheterna och göra studierna grundligare. De samla för den skull alla verk, dokumenter och uppgifter, som behandla dessa frågor. De hafva sammankomst hvarje månad, då de afhandla alla frågor, som kunna intressera »l'academie libre» och dess framåtskridande.

Examens-juryn består af artister, lärare, kompositörer och författare, hvilkas namn, kunskaper och erfarenhet äro en säker borgen för riktigheten af deras ömdöme och opartiskheten i deras beslut. De hafva att ordna gången i examina och bestämma priser åt de elever som utmärkt sig genom framsteg, skicklighet, nit och noggrannhet.

Diplomen öfverlemnas åt eleverna efter examen inför Juryn.

Såsom hedersledamöter inskrifvas i sällskapet »Livre d'Or» de personer, som intressera sig för konsten och musikundervisningen i Frankrike. De äro ej förbundna till några omkostnader och erhålla genast vid sitt inträde ett kort, som omnämner deras titel och gifver dem rätt till en plats vid Akademiens examina, täflingar och högtidsdagar.

Deras uppgift är att göra Akademien känd af allmänheten, att åt den enskilde rekommendera dess lärare såsom erbjudande full säkerhet hvad såväl dessas moral som duglighet beträffar; att der införa elever som genom röst och konstnärlig begåfning lofva att göra Akademien heder och slutligen att angifva de personer, hvilkas egenskaper och lefnadsförhållanden berättiga dem att komma i åtnjutande af Akademiens stipendier.

Lärare väljas bland de bästa. Deras val anförtros åt Comité, som lemnar motiverad redogörelse derför, och fastställas af Presidenten; de erhålla allt efter ålder och erfarenhet titeln »Professeur» »Adjoint» eller »Repetiteur». Valet sker med den största

samvetsgrannhet och afser ej allenast de sökandes duglighet utan äfven deras moraliska egenskaper, hvilka hos en lärare äro af lika stor vikt som talang och lärdom.

Här finnas äfven kurser för amatörer. Dessa kurser afse alla åldrar och alla konstgrenar från lägsta till högsta graden: dessa kursers samverkan och den utmärkta undervisning man der erhåller gör »l'Academie libre» till ett konservatorium för den fina världen.

Den artistiska bildningen erhålles här fullständigt: Tonträffning, Sång, — Piano, Violin, Violoncell, Harpa, — Ensemblemusik, vokal- och instrumental-, — Orgel, Harmoni, Komposition, Prononciation, Deklamation, Plastik och Mimik, — Komedier, — och Monologer, — Fransk och Italiensk opera, Opera comique, — Studium af klassiska mästare och moderna författare. Salon-repertoire för familjesoaréer och réunions.

Undervisningen af de talrika lärarne indelas sålunda:

Elementarkurs för barn: de intagas, så fort de kunna läsa.

Elementär, sekundär och högsta kurs för unga flickor och damer.

Elementär, sekundär och högsta kurs för unga män.

Elementarkurs för fullvuxna.

Blandade kurser för personer af société, amatörer af ensemblemusik, vokal- och instrumental-, samt artistiskt föredrag.

Samma kurser på aftonen.

Den gemensamma undervisning man erhåller i »l'Academie libre» åstadkommer hastiga framsteg och förträffliga resultat; förutom den för framstegen gynsamma täflan, är detta studiesätt tilltalande, ty det besparar många timmars arbete och utvecklar, utan att trötta, alla lärjungens egenskaper.

De för hvarje kvartal återkommande uppvisningarne, pristäflingarne vid året slut och den högtidliga prisutdelningen, egga och uppmuntra elevernas arbete såväl som lärarnes ifver.

Förutan dessa kurser gifver man äfven i »l'Académie libre» enskilda lektioner.

Priset för kurs eller lektioner växlar enligt elevens ståndpunkt och antalet lektioner i veckan.

För dem som önska erhålla råd står en af professorerna till tjänst, liksom för dem, som önska veta huru deras röst bäst bör gagna dem och för dem som önska upplysningar rörande gången i deras studier.

Akademien åtager sig att meddela uppgifter om artister för soiréer, konserter eller matinéer: till utförande af sång, instrumentalmusik, monologer, proverb, societetskomedier och operetter.

Det gifves äfven en specialkurs för artister;

En kurs för elever som bereda sig till inträde i konservatoriet. Den innefattar allmänna studier af de ämnen som tillhöra den klass, hvari de önska inträde; dessa elever införas i konservatoriet af »l'Académie libre»;

En annan kurs för elever som bestämma sig för scenen, den lyriska eller dramatiska. De intagas först efter föregående examen, hvarigenom man kan försäkra sig om deras anlag; man afgifver då ett omdöme om till hvilken branche af konsten man anser dem böra egna sig. Dessa kurser afse dem, som genom ålder yrke eller andra förhållanden äro hindrade att söka inträde i konservatoriet, och de omfatta alla ämnen som äro erforderliga för att hastigt göra eleven färdig att debutera. Dessa kurser innefatta: Tonträffning för sångare, Ensemblemusik, Partiturläsning, Repetition af roller, Uttal, Föredrag, Hållning, Gång, Rörelser, Deklamation, Mise en scène (i scen-sättning), Lyrisk och Dramatisk repertoire, Fransk och Italiensk opera, Opera comique etc. etc.;

Vidare kurser för elever som vilja egna sig åt lärarekallet eller vilja biträda såsom Solister vid konserter eller i kyrkor. Dessa kurser innefatta studiet af konstens grunder, studium af klaverna, transponering, harmoniens grunddrag, läsning från bladet, praktisk kännedom om instrumenten, deras historia samt gradvisa fullkomning, och för solisterna de högsta studier för ernående af virtuosmässighet;

Kurser för unga kompositörer. De omfatta fullständiga studier i harmoni, komposition, kontrapunkt, fuga och instrumentering.

Med de elever som ega de erforderliga anlagen för att blifva artister, och hvilkas medel ej förslå att omedelbart fylla omkostnaderna för deras studier kan öfverenskommelse göras med Akademien, hvilken bereder utväg för eleven attsmåningom göra afbetalningar efter sitt första uppträdande. Dessutom utdelas hvarje år är större och mindre stipendier åt blifvande artister och lärare. Härom underättas i tidningarne, hvilka tillkännagifva, när täflan eger rum för sökande till Akademiens stipendier (för sång, instrumentalmusik och deklamation.)

Inträdesexamina tillåta att bland de talrika sökandena utvälja dem som visa stör-

sta anlagen och hafva erhållit från barndomen en mera värdad uppfostran. Detta val har till ändamål att från den artistiska banan aflägsna alla dem, som endast skulle öka medelmåttornas antal.

Då eleverna slutat sina studier, öfverlemnar dem ej Akademien åt sina egna krafter. Som hon eger talrika förbindelser och ofta mottager besök af korrespondenter, direktörer och agenter, är det henne lätt att förskaffa de unga artisterna fördelaktiga engagement; och hon åtager sig äfven att skaffa anställning åt hvar och en af eleverna, som vill anförtra denna uppgift åt henne; slutligen förhjelp hon lärarne till en ställning, som förtjensten ensam ej lyckas ernå.

Ferdinand von Hiller.

I vårt nummer för den 1 sisl. Juni meddelade vi en kort nekrolog öfver Ferd. v. Hiller; utrymme saknades oss emellertid för att i detta och följande nummer utförligare redogöra för denne i flera afseenden märklige mans betydelse inom konstverlden, der han i den fyrdubbla egenskapen af komponist, musikdirigent, pianovirtuos och skriftställare intager ett mycket framstående rum, och vi vilja nu söka godtgöra den ofrivilliga försummelsen genom meddelande af något utförligare lefnadsteckning än den nämnda nekrologens och anförande af några minnen från hans erfarenhetsrika lefnad.

Ferdinand von Hiller, som d. 10 Maj bortgick ur tiden, var född den 24 Okt. 1811 i Frankfurt a. M. I sin tidigare barndom åtnjöt han undervisning af Hofmann, Aloys Schmitt och Vollweiler samt blef i sitt 11:te år elev af J. N. Hummel i Weimar, hvilken under två år meddelade honom undervisning i pianospel och komposition. Redan som tioåring kunde Hiller framträda offentligt som pianospelare och vid 17 års ålder utgaf han i Wien sitt opus 1, en kvartett för piano och stråkinstrument. Redan detta vittnar om stor teknisk förmåga, ehuru väl Beethovens inflytande också der röjer sig i hög grad. Från 1828 till 1835 lefde Hiller i Paris, der han jemte andra betydande tonkonstnärer inlade stor förtjenst i att göra fransmännen bekanta med tyska komponister, synnerligast Bach och Beethoven. Efter hemkomsten till sin födelsestad var han der en kort tid dirigent för Cæciliaföreningen och begaf sig sedan till Italien, der han med Rossinis tillhjälp fick sin första opera »Romilda» uppförd, hvilken emellertid ej hade någon framgång. Första gången lyckan i sådant afseende gynnade honom var då han någon tid derefter fick sitt i Italien påbegynta oratorium »Die Zerstörung Jerusalems» utfördt i Leipzig. År 1841 begaf han sig för andra gången till Italien, der han kort derpå gifte sig och der han under vägledning af Baini i Rom studerade de gamla italienska mästarna. 1842 vände han åter till Tyskland, var

under vintern 1843—44 anförare för Gewandhauskonserterna i Leipzig i stället för Mendelssohn, som en tid uppehöll sig i Berlin, och fick i Dresden 2 nya operor uppförda, nämligen »Der Traum in der Christnacht» och »Konradin, der letzte Hohenstauffer». År 1847 öfvertog han musikdirektörsposten i Düsseldorf, der han stannade till våren 1851, då han blef kallad till Köln, hvarest han sedan haft sitt stadiga hemvist med endast tvenne längre afbrott, i det han om vintern 1851—52 fungerade som direktör för den italienska operan i Paris och sistnämnda år tillbragte säsongen i London samt följande vinter i Paris. I Köln innehade Hiller till kort före sin död flere poster nämligen såsom stadsmusikdirektör, ledare af det genom honom grundlagda konservatoriet och dirigent för de stora sällskapskonserterna i Gürzenich. Af hans tryckta kompositioner, hvilka räknas till öfver 200, må nämnas, utom de redan omtalade, operorna: »Der Deserteur», »Der Advokat», Oratoriet »Saul», Kantaterna »Loreley», »Nal und Damajanti», »Israels Siegesgesang», »Prometheus» och »Rebecka»; dessutom symfonier, ouverturer, psalmer, motetter, kvartetter för mansröster, blandad kör och fruntimmersröster, en mängd kammarmusikverk, piano- och sångkompositioner. Såsom i nekrologen nämndes erhöill Ferd. Hiller 1868 af universitetet i Bonn diplom som Doctor philosophiæ.

Oaktadt Hillers stora naturbegåfning, som gaf sig uttryck i en mångsidig och rastlös verksamhet hörde han dock ej till dessa konstens utvalda, som äro kallade att bryta nya banor genom originalskapkraft. Hillers varma kärlek till klassikerna blef bestämmande för hans musikaliska verksamhet, och de romantiska elementer, som utmärka hans stora samtidas, Mendelssohns, Schumanns och Chopins skapelser gifva derföre ej karaktär åt hans arbeten. Hiller var epigon, såsom han sjelf helt upprigtigt kallade sig. Men inom sin sfer var han en fulländad mästare och detta icke blott genom sitt herravälde öfver formen och de tekniska medlen, utan äfven genom rikedom på idéer och fin smak. Synnerligast framträdde dessa egenskaper i hans mindre verk, i hans sviter, serenader, sånger och pianostycken m. m.

Såsom pianist utmärkte sig Hiller genom en ädel, gedigen konstnärlighet. Ehuru virtuos på sitt instrument, sökte han ej att blända med sin konst, utan satte i främsta rummet, såsom en äkta musiker, sanning i uttrycket, känsla och smak i framställningen. Derför var Hiller också en ackompaniator af första rang, men tillika, då han rödde sig på egen mark, i den fria fantasien en mästare sådan som få. Såsom dirigent ådagalade Hiller en lysande förmåga vid den mängd musikfester och de tallösa abonnementskonserter, hvilkas ledning var anförtrödd åt honom, och denna förmåga gjorde sig särdeles gällande, då han hade större kör- och orkestermassor att sköta samt framför allt vid återgifvande af Beethovens symfonier.

Då Hiller redan tidigt egnade sig utslutande åt tonkonsten, kom han ej i tillfälle att i likhet med nyare tidens mästare t. ex. Mendelssohn, Schumann och Wagner förskaffa sig någon vetenskaplig bildning; emellertid ersattes hos honom denna brist genom naturlig begåfning, genom umgänget i fint bildade kretsar och med så många af hans samtida inom konstens och vetenskapens värld både i hemlandet och i främmande land, synnerligast under hans vistelse i Paris, och frukten häraf ligger framför oss i hans literära arbeten, af hvilka de första som offentliggjordes voro breffven från Paris 1851—53, hvilka snart följdes af flera andra intressanta och i en elegant stil affattade verk.

Den tyska konsten förlorar i Ferdinand Hiller en af sina mest ansedda tonkonstnärer, och i första rummet drabbar förlusten staden Köln, som har honom att tacka för en hög musikalisk lyftning icke blott genom inrättandet och ledningen af konservatoriet och höjandet af Gürzenich-konserterna till rangen af de förnämsta i Tyskland, utan blott och bart genom hans personliga anseende och de förbindelser han knutit öfverallt inom musikverlden under en lång lefnad, rik på erfarenhet och verksamhet. Denna hans stora lifserfarenhet i förening med en aldrig svikande humor, hvilken ofta yttrade sig med en viss grad af sarkasm, som dock ej invercade störande på hans personliga älskvardhet, gjorde att Hiller som sällskapsmänniska utöfvade en stor dragningskraft och efterlemnar ett minne af icke blott en ovanlig konstnär, utan äfven en sällsynt intressant personlighet.

Vi skola i en följande artikel framdraga några af hans lefnadsminnen.

Från Scenen och Konsertsalen.

- Aug.
Stora Teat. 24. Rossini Wilhelm Tell (Hedvig: Frk. Wellander, Ruodi: Hr. Lundmark).
» » 26. Weber: Friskytten. (Fröken Bergenson debut. s. Anna, Kasper: Hr. Rosén) Balett: Vals; musiken: Webers »Aufforder. z. Tanze» instrum. af Berlioz.
» » 28. Gounod: Faust (Margareta
» » 30. Adam: Konung för en dag. (Nemea; Frk. Strandberg). Frk. Javette).
» » 31. Cherubini: Vattendragaren. (Marcellina Frk. Karlsruhn).

Då nu kgl. Teatrarna öppnat sina portar för inträdandet af en ny säsong, återtager Svensk Musiktidning sin verksamhet och önskar sina prenumeranter i första rummet och för öfrigt hela vår musikaliska allmänhet ett godt nytt musikår. Skall våra första scener kunna påräkna behöflig framgång och fortvaro, så är enda villkoret derför publikens, särskildt den musikaliska publikens, flitiga teaterbesök. Litet mindre lyx och öfverflöd i vår goda hufvudstad, litet större offer på konstens altare — detta skulle både konsten och publiken ha godt af.

Säsongen börjades med Rossinis stor-slägna opera Wilhelm Tell, i hvilken frö-

ken Wellander skötte Hedvigs och Hr. Lundmark Ruodis partier för första gången. Den präktiga Ouverturen, som under kapellmästare Nordqvists ledning och af förstärkt orkester utfördes med särdeles lif och precision framkallade starka bifallsyttringar, och operan i sin helhet gick ganska väl. Herr Lundqvist och fröken Ek och i allmänhet äfven Hr. Sellman utförde sina stora roller ganska förtjenstfullt. Fröken Wellander synes vara en god acquisition för vår scen och gaf Hedvigs parti ganska tillfredsställande; Ruodis parti föreföll väl högt för herr Lundmark, som dock snart torde sjunga sig in i detsamma. Detta, liksom de öfriga hufvudpartierna i operan, ställer ganska stora fordringar på de sjungande. De härliga körerna i denna opera kommo till sin rätt genom kraftigt och jemt utförande.

Operans orkester har med detta spelår blifvit förstärkt och omplacerad, så att strängorkestern upptager venstra hälften af den nu utvidgade platsen, en del altvioler och blåsinstrumenten högra hälften. Orkesterplatsen lär derjemte vara ytterligare sänkt. I salongen kommer den elektriska belysningen att fortvara.

I Onsdags debuterade fröken Bergenson som Anna i »Friskytten» inför en nästan fullsatt salong, som spenderade rikligt med bifall och äfven blommor på den unga debutanten. Fröken B. lyckades ock bättre i denna rol än som Zelida i »Konung för en dag». Hennes röst eger god och jemn styrka från de lägre till de högre tonerna och kommer nog efter fortsatt utbildning i jemnhet och mjukhet att taga sig väl ut från scenen, för hvilken fröken B. eger omiskänliga anlag. Vi lyckönska henne till framgången. Herr Lundmark lyckades denna gång bättre än i våras med Max parti. Äfven hr Roséns Kasper sjöng och spelade rätt tillfredsställande.

»Gasparone», Millöckers nya operett, förut med bifall gifven i Göteborg, uppfördes här å Djurgårdsteatern i Lördags för första gången och vann stort bifall.

Vår Pristäflan.

För inlemnandet af kompositioner till densamma utsträcker tiden till d. 15 September med anledning af förändrad expeditiionslokal; se vidare annonserna å sista sidan.

Också en operarepresentation. I en parisertidning berättas, att i en fransk provinsstad man en dag fick se uppsatt en teateraffisch af följande innehåll:

Hvita frun

komisk opera i 3 akter af Boieldien.

Obs. Emedan musiken endast uppehåller handlingens gång, kommer den att ersättas af en liflig dialog.

Från in- och utlandet.

Kristina Nilsson-konserterna härstädes under medverkan af hr Theodor Björkstén och den berömda violoncellisten Adolphe Fischer ega rum den 19:de och 21 sept. å Musikal. Akademien.

Nyengagerade vid Stora teatern äro med detta spelårs början: hrr Henneberg (kapellmästare), Edgren (kormästare), Lundmark, Söderman och Max Strandberg samt fröken Zulamith Wellander.

Från Nya teatern har med förra säsongens slut afgått fru Östberg och fröken Backlund samt hrr Kloed och Pettersson. Bland lyriska stycken för innevarande säsong lär man å denna scen ha att förvänta »Vapensmeden» af Lortzing, »Pappa Martin» af Ricci och en ny enaktsoperett af Ivar Hallström.

Djurgårdsteatern har till den 29 aug., då Millöckers »Gasparone» gafs för första gången, under sommaren endast uppfört 2 operetter, båda repriser, nämligen »Theblomma» och »Lilla Helgonet». I den första af dessa började fru de Wahl den 1 juli såsom innehafvarinna af titelrolen ett gästspel, som afslutades den 15:de samma månad, då äfven hr Strandberg uppträdde för sista gången i Phumlings rol och på samma gång lemnade sin befattniag som orkesteranförare vid Södra och Djurgårdsteatern för att med nu ingångna säsong återinträda vid Kgl. Stora teatern. Fru de Wahls 2:dra gästrol å Djurgårdsteatern var titelrolen i »Lilla Helgonet», i hvilken rol hon skördat mycket bifall i Helsingfors under sist förflutna säsong.

Djurgårdsteatern är för ytterligare 3 år eller till och med sommaren 1888 förhyrd af hrr Bosin och Wagner i förening med konditor Schéele. Likaledes har Södra teatern, som disponeras af direktör Bergström till 1891, af honom blifvit uthyrd till hrr Bosin och Wagner för ännu 3 år (nu kommande spelår oberäknadt) eller till den 1 okt. 1889.

Vår talangfulle tonsättare Emil Sjögren har efter längre uppehåll i utlandet och senast i Paris och Köpenhamn gjort ett kortare besök härstädes och kommer ytterligare att vistas utrikes för fortsättande af musikstudier.

Den bekante f. d. teaterdirektören A. Berndt är sysselsatt med att bilda ett operettsällskap, som skall komma att bestå af uteslutande goda förmågor.

Af de kringresande teatersällskapen befunno sig vid augusti månads ingång: Fröbergers i Oskarshamn (sedan i Karlskrona), Ranfts i Helsingborg och Stieglers i Hudiksvall. Öfriga sällskap hade ferier eller voro upplösta. Herr Ranft kommer detta spelår äfven att gifva operetter, bl. a. »Theblomma» och »Niniche» (med fröken Rustan i titelrolen).

Den musikalisk-dramatiska tourné, som under dir. Aug. Warbergs ledning under en månads tid gifvit föreställningar i landsorten, afslöts i Varberg, der den sista egde rum den 14 juli, hvarefter samtliga medlemmar af sällskapet återvände till Göteborg. Såväl prestationerna som den väl valda repertoaren berömmas, och om besöken ej öfverallt voro så talrika, var dock bifallet ingenstädes matt. I ekonomiskt hänseende uppnåddes bästa resultatet i Uddevalla, Halmstad och Varberg. Direktör Warberg, som till hösten ämnar slå ner sina bopålar i hufvudstaden, kommer att som gäst uppträda hos Fröbergsska sällskapet å Tivoli-teatern i Kristiania i »Lilla Helgonet», »Tiggarsstudenten» och »Sjökadetten». Å denna teater, som är ytterligare förhryd af fru Mattis Lundström till nästk. 1 April, började representationerna den 20 augusti med »Lilla Helgonet», hvari hufvudrollerna utfördes af fröken Jonson och herr Warberg på ett sätt som framkallade lifligt bifall och inropningar. Fru Carolina Östberg har rest till Kristiania för att ge gästroller å denna teater under närmaste tiden.

Besöket af den tyska musikkår, som skulle konserter på Hasselbacken denna sommar, blef inställt. Deremot har man hos Berns i Berzelii park under några dagar i juli månad fått höra en tyska lustresande åtföljande musikkår, 42 man stark, af 128:de preussiska infanteriregementet. Denna kår, som äfven trakterade stränginstrument, utmärkte sig särdeles på militärmusikens område för god samspeling, fin nysansering och mycken »Schwung» i föredraget. Den stod under ledning af en direktör Recoschewitz.

Österrikiska gossorkestern, hvilken i år liksom i fjor spelat om middagarne i Berzelii park och om aftnarne i Strömparterren, kommer att konserter här till augusti månads slut.

På Hasselbacken har Quartettsångareförbundet under dir. Edgrens anförande tillsammans med 2:dra lifgardets musikkår derstädes i början af augusti gifvit talrikt besökta konserter.

Med samma sängarskara har dir. Edgren konserterat i Visby i medlet af juli.

Det tillämnade besöket af våra operartister i Köpenhamn gick om intet. Fröken Grabow har för vårdandet af sin helsa tillbragt sommaren i Marstrand, hr Ödmann på Dalarö. Fröken Vendela Andersson har den 7 augusti konserterat i sin födelsestad Halmstad och hade der att fagna sig åt fullsatt salong och rikligt bifall. I synnerhet framkallade, såsom det skrives från denna stad, Isidor Dannströms genialiskt behandlade Hallandspolska en formlig bifallsstorm.

Herr Carl Lundmark och Carl Aug. Söderman hafva tillsammans gifvit konsert i Waxholm den 26 juli, dervid biträdda af fröken Davidson, hvilken för ej så länge sedan debuterade å Kongl.

teatern, samt på Dalarö den 7 augusti äfvensom i Norr- och Södertelge.

I Vaxholm gaf herr Herman Berens en konsert i medlet af augusti med biträde af herr Leon. Andersson (sång), och herr Johannessen (viol.)

I Södertelge gafs den 10 augusti en musikaliskt deklamatorisk soaré af två unga norska artister fröknarne Sofie Reimers (syster till skådespelaren R.) och Anna Paaske, hvilka tillbragt sommaren derstädes. Fröken Paaske, sängerska, föredrog sina sångnummer på ett mycket behagligt och anslående sätt; priset för aftonen togs dock af fröken R., som hänförde publiken med sin förträffliga deklamation, understödd af en förträfflig plastik, hvilken hon säges ha inhemtat under vistelsen derstädes af fröken Signe Hebbe. Herr Grevillius utförde berömligt ackompagnementet till sångnumren.

Vår värderade pianist och lärarinna i konservatoriets artistklass fröken Hilda Thegerström har efter ett besök i utlandet tillsammans med sin elev fröken Sigrid Gyllensköld tillbragt sommaren i det natursköna Vedbæk vid Öresund ej långt från Köpenhamn; på samma ställe ha äfven fröken Gyllensköld och violoncellisten fröken Valborg Lagervall vistats i sommar, den senare utbildande sin talang under ledning af den utmärkte violoncellisten Franz Neruda i Köpenhamn. Fröken Gyllensköld, hvilken redan för vår musikaliska allmänhet dokumenterat sig såsom skicklig pianist, ämnar i höst gifva en konsert härstädes och derefter fullkomna sina musikstudier i utlandet.

För vännerna af kvartettmusik kunna vi omtala den glädjande nyheten att den utmärkte violkvartetten Anton Svendsen—Franz Neruda ämnar gifva kvartettsoaréer här i höst, troligen å Vetenskapsakademins hörsal. Vi hoppas att dessa soaréer icke, såsom händelsen var i början af förlidet år, denna gång blifva om intet.

Fröken Augusta Öhrström och herr Oscar Lejdström hafva på hemvägen från Paris den 11 juli uppträdt på en konsert i Köpenhamns Tivoli. Fröken Öhrström vann vid detta tillfälle mycket stort bifall och prisas för sin vackra röst och sitt konstnärliga föredrag.

Edgrenska kvartetten har äfven låtit höra sig å Köpenhamns Tivoli i början af juli, och kvartettens prestationer räknas af kritiken till det allra bästa man i den vägen hört i Köpenhamn, särdeles i fråga om sammansjuning och nyansering.

Fröken Emelia Enström gaf enligt en engelsk musiktidning en matiné musicale den 30 juni under protektion af svenske ministern inför ett stort och utvaldt auditorium. Fröken E. sjöng vid detta tillfälle med sann artistisk känsla flere svenska sånger, bland hvilka i synnerhet en af fru Ada Oterdahl (i Stockholm) lifligt applåderades. Hon biträd-

des vid denna matiné af flere bekanta Londonartister.

Fröken Sigrid Arnoldson, den unga begåfvade sängerskan, som under nära 1½ år erhållit sångundervisning af den utmärkte sängerskan och sånglärarinnan fru Desirée Artôt-Padilla i Berlin, debuterade d. 14 juni med glänsande framgång på sommarteatern i Prag såsom Rosina i »Barberaren i Sevilla». Herr Padilla, väl bekant sedan hans och hans frus besök här i Stockholm, sjöng Figaros parti. I pianoscenen sjöng fröken A. svenska folkvisor, hvilka entusiastiskt applåderades och bisserades. Efter operans slut blef den nordiska sängerskan inropad flere gånger, och från orkestern uppräktades till henne en präktig blomsterkudde.

Fröken Arnoldson, hvars studieresa bekostas af en mecenat härstädes, hvilken sjelf en gång varit lyrisk artist och visar varmt intresse för tonkonsten och dess utöfvare, har efter den lyckade debuten af operastyrelsen i Prag erhållit anbud om fördelaktigt engagement under 3 år, hvilket anbud dock ännu icke blifvit af henne definitivt antaget. Fröken A. återvände i början af juli till Sverige för att tillbringa ferierna i hemlandet och ämnar sedan fortsätta sina studier i Berlin, enligt uppgift i Helsingborgs Dagblad.

Fru Louise Pyk-Newson har i början af juli återvänt från Amerika till Helsingborg för att i sitt hem tillbringa återstående delen af sommaren.

Fröken Hedvig Jägerhorn, bördig från Östersund, har i juli hemkommit till sina anförvandter derstädes efter att i två år ha idkat sångstudier för fru Marchesi i Paris. Fröken J. har förut studerat vid härvarande konservatorium och innehaft Abrahamsonska stipendiet.

Fröken Ida Byström, som för några år sedan uppträdde på Nya Teatern härstädes och sedan har studerat sångkonsten i Paris, har mottagit ett fördelaktigt engagement vid ett franskt operettsällskap, som under 18 månader kommer att spela i Sydamerikas förnämsta kuststäder från Buenos Ayres till Rio Janeiro. Fröken B. har nyligen efter ett besök hos sina föräldrar i Visby återvänt till Paris och är troligen den första svenska sängerska, som uppträder i operetter på franska språket.

Den sängarfärd, som en utvald kör af Lunds studentsångförening i sommar företagit till en del städer i Skåne, Västergötland, Småland, Östergötland och Blekinge under ledning af adjunkten Henrik Möller, har utfallit till belåtenhet för såväl konsertbesökarna, som konsertgifvarne, hvilka naturligtvis blifvit firade hvart de kommit och äfven haft att fagna sig åt ett godt ekonomiskt resultat. Oakadt afbränningarne för 25 mans resor m. m. ej voro så ringa, utgjorde näm-

ligen öfverskottet 2000 kronor, som skola användas, efter hvad förut är nämndt, till betalande af den skuld, som ännu resterar för den nya sångsalen. Sista konserten gafs i Karlskrona, hvarefter sångarkören upplöstes och dess medlemmar återvände till sina hem.

Maurice Dengremont, hvilken efter sitt konserterande här i våras företog en framgångsrik tourné i Norge, återvände sedan till Sverige och har i sommar låtit höra sig i Furusund, der han för fullsatt salong gaf en konsert den 25 juli. För nästa vinter säges han vara engagerad i Rumänien, Serbien m. fl. sydeuropeiska länder mot ett honorarium af 45,000 fres för 60 konserter.

Professor Aug. Wilhelmj har efter sitt sista besök i vår hufvudstad af konung Oskar fått mottaga medaljen »Literis et artibus» i briljanter. Pianisten Rud. Niemann, som jemte Wilhelmj lät höra sig vid hofvet, erhöi en briljanterad krånål med konungens namnehiffer.

Joseph Hellmesberger, tonsättare och professor vid konservatoriet i Wien, har enligt Wien-tidningar blifvit utnämnd till riddare af St. Olafs-orden.

Stora teatern i Göteborg kommer åter att öppna sina portar för allmänheten. Sternvall-Skotte'ska sällskapet, som utgör en del af den under förra spelåret der uppträdande truppen, kommer att i september gifva föreställningar å denna teater och sedan från 1 oktober å Mindre teatern derstädes. Sällskapet består af följande personal: fruarna Elisabeth Hjortberg och Aug. Skotte, frökn. Hanna Apelqvist, Concordia Hård, A. Lundqvist, Beate Lundqvist och Amanda Rylander samt hrr Oskar Byström, Justus Hagman, Carl Hjortberg, Jean Sandberg, O. Sandgren, Erik Skotte, Oskar Sternvall, Erik Zackrisson och O. Zetterholm. Rydberg'ska sällskapet kommer d 1 Okt. att efterträda det ofvannämnda.

Vid en välgörenhetskonsert på Klampenborg vid Köpenhamn i början af Augusti medverkade hr Fritz Arlberg, hvilken, som bekant, nu är bosatt i danska hufvudstaden såsom sånglärare. Hr Arlberg har ej förr låtit höra sig offentligt under denna vistelse i Köpenhamn. Vid denna konsert biträdde äfven apotekaren S. Smith från Ystad, bekant från hans biträde vid konserter härstädes. Såsom konsertens glanspunkt betecknas några nummer ur Gluntarne utförda af hrr Arlberg och Smith.

Kgl. teaterns i Köpenhamn budget för finansåret 1884—85 visar en ingalunda god ställning. Inkomsterna ha utgjort 705,175, medan utgifterna stego till 781,011 kron. (ören oberäkn.), alltså en brist af 75,836 kr. I statsfinansförslaget hade man deremot beräknat ett öfverskott af 1,260 kr. I medeltal hade teaterns

inkomster utgjort: för skådespel 2,577, för operor 2,088 och för balletter 2,012 kr. Hufvudorsaken till den stora bristen tillskrifves de Holberg'ska festföreställningarne, som kräde stora kostnader, under det publikens förtjusning öfver dem snart svalnade.

Oliver Métra, den bekante franske danskompositören och orkesteranföraren, började den 4 Juli konsertledningen i Tivoli och avslutade densamma 1 Aug., helsad med stort jubel, blommor och lagerkransar. Nästa år torde Mr Métra komma att gästa Sverige och Norge, hvilket hans tid nu ej medgaf, emedan han måste återvända till Paris för att arbeta på en operett, som i vinter skall gifvas å Gaieté-teatern.

Kristina Nilsson-tournéen.

Kristina Nilsson ankom från Hull till Bergen d. 20 kl. $\frac{1}{2}$ 5 e. m. Tullhusbryggan och gatorna till hotellet voro fyllda af människor. Damer kastade blommor i hennes vagn vid uppresan från hamnen och utanför hotellet der hon bor hyllades hon med storartade ovationer, för hvilka hon flera gånger tackade, framträdande till fönstret eller på verandan. Det flaggades i staden och vid hamnen, och hotellet var rikt dekoreradt. Bridgadmusiken gaf om aftonen en serenad till hennes ära. — Samma afton erhöi hon ett besök af Gladstone, som då vistades i Bergen, och besvarade denna visit något senare, men Gladstone hade då redan afrest.

Nästan alla 10-kronorsbiljetterna till första Nilsson-konserten i Kristiania voro redan d. 21 utsålda. Eget nog kommer hennes båda konserter i den norska hufvudstaden att gifvas på samma dagar, som då hon 1876 sjöng här, näml. d. 5 och 7 Sept.

Ifrån de nordiska länderna kommer Kristina Nilsson att begifva sig till Berlin att konserterer der i medlet af Oktober. Detta hennes första uppträdande i Berlin säges vara föranlett af kejsar Wilhelms derom framställda önskan. Enligt en annan utsaga skulle prof. Joachim ha förmått henne till detta besök. Från Berlin lär vår firade landsmaninna göra en rundresa till de större tyska och österrikiska städerna.

Bergen den 25 augusti: »Vid Kristina Nilssons konsert i går var det utsåldt hus. Sångerskan mottogs af en festklädd publik med en bifallsstorm och ett regn af blommor. Hänförelsen var i ständigt stigande. Två extra nummer, af Fischer och Björkstén, applåderades starkt och belönades med blommor. Efter konserten sjöng hon från ett af hotellets fönster, utanför hvilket en stor människomasa samlats. Entusiastiska ovationer egde rum. Till konserten i morgon är det i det närmaste utsåldt.»

Efter 4 konserter i Bergen skedde afresan derifrån d. 30 Aug. Ankomsten till Kristiania väntas ske d. 3 Sept.

Kristina Nilsson konserterar i Göteborg å Stora teatern d. 12 och 14 Sept. I Onsdags hade på 2 timmar derstädes tecknats för 15,000 kr. till konsertsbiljetter.

Underhandlingar lära pågå mellan kgl. teaterns direktion och fru Nilsson om hennes uppträdande å scenen i någon rol under hennes stockholmsvistelse. Då hon på scenen mer än i konsertsalen kan visa sig i hela sin storhet skuile det vara glädjande om dessa underhandlingar ledde till godt resultat.

En medalj öfver Kristina Nilsson är i det närmaste fullbordad af medaljgravören hr E. H. Ekvall och lofvar att, fullt färdig, blifva särdeles vacker. Å framsidan synes sångerskans väl träffade porträttlika bröstbild och å framsidan en lagerkransad lyra omgifven af musikaliska och dramatiska attribut, bland de förra ett häfte uppslagna noter med melodien till: »Djupt i hafvet på demantehällen.»

†. Den 16 Juni slutade här sin lefnad den gamle nära 80-årige skriftställaren och tonsättaren Johan Magnus Rosén, i förstnämnde egenskap verksam ända till sina sista dagar, såsom hans signatur R—n under tidningsuppsatser nyligen visat. J. M. Rosén intager visserligen ej inom konstverlden något framstående rum, men han har varit en varm vän af tonkonsten, en uppmärksam iakttagare och flitig upptecknare af tilldragelser på konstens område under en lång lefnad och under beröring med mer eller mindre märkliga personer i hemlandet och utlandet. De erfarenheter, han samlade från mångfaldiga håll samlat, har han nedlagt i små lätt och ofta pikant utkastade skisser af kultur- och konsthistoriskt intresse. Någon djupgående natur förräder ej R. hvarken inom tonkonsten eller litteraturen.

Rosén var prestson från Östergötland och egnade sig efter slutade universitetsstudier först åt embetsmannabanan, hvilken han dock snart lemnade för att utslutande sysselsätta sig med musik och skriftställer. Han lyckades småningom göra sig känd inom hufvudstadens litterära värld dels genom utgifvande af »Tidning för teater och musik» (1836) samt af »Helios, tidning för litteratur och skön konst» (1846), dels som författare af flera noveller och romaner såsom »Den fria kärleken», »En fiffig karls missöden», »Yttersta domen», till hvilken särskild musik utgafs, samt flere lustspel. Han framträdde äfven såsom tonsättare med »Pompeji sista dag», stor tonmålning för militärorkester, ett favoritnummer på populära konserter under 1840-talet och har derjemte komponerat marscher, konsertstycken, sånger etc. och till och med en operett »Der Singmeister», skriven i Hamburg, der han vistats många år till dess hemlandskärleken på gamla dagar drog honom åter till fosterlandet.

† Efter längre tids sjuklighet afled härstädes den 7 Juli den bekante musikern och f. d. medlemmen af hofkapellet *Johan Jakob Nagel*, något öfver 78 år gammal. Han var född i Brunn d. 18 Juni 1807, der fadern var fabriksidkare. Som utbildad musiker anlände han till Sverige 1830 och utnämndes snart till 1:ste violinist vid k. hofkapellet härstädes, hvilken befattning han innehade till 1865, ehuru med flera afbrott, då han företog konsertresor så väl i Europa som Amerika. År 1864 utnämndes Nagel till konsertmästare, blef 1857 medlem af Musikaliska Akademien och riddare af Vasaorden 1867. Af hans tonskapelser ha utkommit i Stockholm musiken till balletterna »Vårblommorna» (1859) och »Blommorna» (el. »Blomsterfesten» — 1861), Duo för violin och violoncell, komponerad tillsammans med den bekante violoncellisten i hofkapellet G. A. d'Arien, samt duetter för violin och piano. Nagel, som kunde berömma sig af att vara personligen bekant med Paganini, var på sin tid en mycket ansedd violinvirtuos, och såsom enskild personlighet var den ståtliga gentlemannen allmänt afhållen för sitt artiga och vänliga väsen. Nagel var gift 2 gånger och ledde till sist i många år ett lyckligt familjelif nere på landsbygden, skild från hufvudstaden, dit han återvände för att söka läkarevård, kort innan han der slutade sina dagar.

Paris. Reyers »Sigurd», lyrisk dram i 4 akter och 9 tablåer af C. du Loile och A. Blau, gafs å Stora Operan för första gången i Paris d. 12 Juni. Personerna i libretton äro de samma som i Wagners opera. Musiken till denna opera, som gafs första gången i Brüssel d. 7 Juni 1884, säges starkt påminna om Gluck, Berlioz och Wagner. Uppsättningen var naturligtvis lysande; bokstafligen förtjenar andra aktens dekoration detta epitet, visande ett palats med murar af eld. Oaktadt hr Reyer sagt sig ej medgifva några förkortningar i partituret, påstående att han skrifver för sig och ej för hopen och hellre vill låta hugga af sig en hand än förkorta någon af sina tablåer, har operadirektörerna tillåtit sig flera strykningar, hvilka de ansett nödvändiga för att kunna presentera operan inför Pariserpubliken. Operans framgång hos publiken kan endast anses för en succès d'estime.

— Direktör Carvalho har nu träffat öfverenskommelse med Rich. Wagners arvingar om uppförandet af »Lohengrin» på Opéra Comique nästa spelår. Talazac skall sjunga Lohengrins och fru Heilbronn Elsas parti.

— På Stora Operan har E. de Retzke, förut anställd vid italienska operan, haft en särdeles lyckad debut som Mefistofeles i Gounods »Faust».

— Hans v. Bülow har med sitt konserterande i Paris firat stora triumfer. Kritiken är enstämmig i sitt jubel öfver honom. Man påstår här, som an-

norstädes, att han är oförliknelig i att återgifva klassikerna, särskildt Beethoven, att han är identisk med den komposition han utför och hvilken han analyserar med största noggrannhet. En kritiker i Temps, som meddelar hans biografi, berömmar också hans sällsynta talang som dirigent.

— Adelina Patti blef d. 18 Juli i Paris formligen skild från sin man, markis de Caux. Hennes två vittnen vid den rättsliga förhandlingen voro redaktörerna af *Le Figaro* F. Magnard och af *Charivari* P. Véron. — Divan firade d. 1 Aug. sitt 25-årsjubileum vid italienska operan i London. Sedan »Trubaduren» gått öfver scenen framträdde hennes impressario hr Mapleson och uppläste en i öfverdrifet berömmande ordalag affattad adress till konstnärinnan samt öfverlemnade till henne ett dyrbart guldarmband. Från teatern följdes hon hem af en stor folkmassa med facklor och en musikkår i spetsen. Efter ankomsten till Midland Hotel, der hon bor, afbrändes till sist ett präktigt fyrverkeri. Adelina Patti kommer att under förestående säsong medverka vid de italienska föreställningarna på stora operan i Paris. Hon skall hafva 14,000 francs för hvar afton hon uppträder.

På Théâtre des Nouveautés i Paris skall nästa säsong gifvas en ny 3 aktsoperett af Carrée, Ferrier och Roger med namnet »Josefina, såld af sina systrar». Operetten lär vara en mycket rolig parodi på Méhuls »Josef i Egypten».

— Stora operan i Paris har fortfarande stora ekonomiska svårigheter att bekämpa, oaktadt hennes nya direktörer sökt betydligt förminska regiekostnaden, göra repertoaren omväxlande och till det yttersta taga de medverkande konstnärernas krafter i anspråk. Ministeriet för de sköna konsterna understödjer dem på allt sätt, ty det torde ej blifva så lätt att finna en direktör, om icke en gång de nuvarande direktörerna kunna hålla sig uppe med en subvention af 900,000 francs, och de tros ej kunna göra detta längre än till på sin höjd i September nästa år. De stora kostnaderna för operan hafva förnämligast sin orsak i de enorma kostnader och det underhåll, som sjelfva operabyggnaden kräfver. I operapalatset är, med sjelfva grunden inberäknad, nedlagd en summa af 80 millioner francs, hvilka ej gifva någon ränta. Hr Charles Lamoureux, f. d. orkesterchef vid operan, nu direktör för ett konsertsällskap, föreslår en radikal lösning af operakrisen. Regeringen, säger han, bör hyra ut operapalatset till enskilda personer eller sällskap såsom till Jockeyklubben, något jettestort balettsällskap o. dyl. Hr Lamoureux förfogar öfver erforderligt kapital och anser sig kunna inom åtta månader vid ingången till Champs Elysées uppföra en ny operabyggnad efter alla nutidens fordringar, hvilkens totalkostnad ej skulle öfverstiga 4 millioner francs. Såsom direktör för denna opera fordrar hr L. af staten 1 million i subvention, men full rätt att förfoga öfver

personalen och repertoaren samt allt som hör till operans drift. Hr Lamoureux anses allmänt vara den man, som bäst skulle gå i land med ett sådant företag. Nästa år torde styrelsen ha att välja mellan att antaga hr Lamoureux's plan eller höja operans understöd till 1,200,000 francs.

London. Fröken Alma Fohström, den omtyckta finska koloratursångerskan, uppträdde den 7 Juli å Coventgarden uti »Lucia di Lammermoor», som gafs i stället för »Faust», hvars Margareta, Adelina Patti, blifvit hes. De engelska tidningarna omtala med loford den improviserade debuten, som äfven af publiken löndes med lifliga applåder.

— Fru Vilh. Neruda-Norman lär enligt uppgift i flere tidningar redan under denna sommar ha ingått nytt äktenskap och gift sig med den framstående pianisten och dirigenten Charles Hallé i London.

— En stråkorkester af 60 unga damer, tillhörande aristokratin, har under ledning af lady Falkestone konserterat i Princess Hall för välgörande ändamål.

— Händelsfesten i London, som pågår 3 dagar och denna gången var högtidigare än vanligt såsom minnesfest till frände af Händels 200-åriga födelsedag (den 23 Febr.), var under andra dagen den pågick besökt af öfver 22,000 åhörer. Konserten utfördes af en orkester om 469, en kör om 2,782 medlemmar och egde rum i kristallpalatset i Sydenham d. 22, 24 och 26 juni under Aug. Manns ledning, med hufvudsakligen inhemska krafter äfven i solopartierna. Inträdespriset var en guinea (22½ kronor) till bättre plats för en dag, 3 gu. för alla 3 dagarna. Första dagen gafs »Messias», andra dagen åtskilliga saker ur mästarens arbeten, tredje dagen »Israel i Egypten».

Den 15 Juli firades en Händelsfest i Westminster Abbey, der den store musikfursten ligger begravnen, hvarvid utfördes hans 1743 komponerade »Dettingertedeum» och hymnen »Zadok, der Priester» komp. för Georg II.

Birmingham. Programmet till den musikfest, som i år hållits i denna stad från d. 25 till 28 Augusti innehåller följande: första dagen på förm.: Mendelssohns oratorium »Elias», på aftonen: »Sleeping Beauty» kantat af Cowen; andra dagen, förm.: »Mors et vita», oratorium af Gounod, på aftonen: »Yule Tide», kantat af Anderton, symfoni n:o 3 F-dur af Prout, violinconcert af MacKenzie (spelas af Sarasate); tredje dagen, förm.: Händels »Messias», på aftonen: »The Spectre's Bride» af Dvorzak; fjärde dagen, förm.: »The three holy children» oratorium af Stanford, på aftonen: Gounods »Mors et vita». Orkestern räknar 135, kören 400 medlemmar. Som solister nämnas damerna Albani, Hutchinson, Williams, Patey och Trebelli samt herrar Lloyd, Wade, Jos. Maas, Santley, King, Mills och Foli. Hans Richter från

Wien har åtagit sig ledningen och har i anledning deraf i Paris rådfört sig med Gounod, som på grund af mists Weldon's förföljelser icke vill komma till England och dirigera sitt eget verk.

Wien. Under teateråret 1884 (Juli) till 1885 (Juni) har å hofoperan gifvits 92 sceniska verk, deraf 67 operor (af 32 komponister) 4 skådespel, 21 balletter och ett par maskeradbal. Af komponisterna stå Wagner främst med 10 operaverk (53 ggr). Af nya operetter som väntas här börjar raden med Strauss' »Zigeunerbaron», derefter följa Millöckers »Viceadmiral» och »Der Jagdjunker» af Czibulka. Vidare väntas »Der Nachtwandler» af Roth, »Bellman» af Suppé, en operett af Baier och komiska operetter af Ad. Müller och Jos. Hellmesberger jun.

— I Heiligenstadt (förstad till Wien) har vid Pfarrplatz N:o 2 blifvit högtidligen aftäckt en minnestafva öfver Beethoven; tafvan har följande inskrift: »Här bodde tondiktaren Ludvig van Beethoven under första årtiondet af detta århundrade. Uppsatt våren 1885.»

— I Wiens konservatorium har i år första priset för violinspelning enhälligt tilldelats en 10 årig gosse, Fredrik Kreissler. Detta underbarn, son till en läkare, visade redan i sina tidigaste år stora anlag för musik.

Prag. Bassångaren Johannes Elmlad, anställd vid hofteatern i Hannover, har af dir. Neumann erbjudits och antagit ett tillfälligt engagement vid Landes-theater i Prag.

Buda-Pest. Flere af Paris mest illustra män hafva i början af Augusti gjort ett besök i Ungarns hufvudstad med anledning af den der pågående utställningen. Bland dessa voro äfven kompositörerna Massenet och Delibes. En afton var galaföreställning på den nya, praktfulla operan. Först uppfördes då Delibes berömda ballet »Coppelia», dirigerad af honom sjelf. En väldig lagerkrans med band i de ungerska färgerna öfverräcktes honom vid ballettens slut. Äfven Massenet, som anförde sina »Scènes pittoresques» och 6:te tablån ur operan »Herodiade», bebelönades med en praktfull lagerkrans och applåder.

Berlin. Sista föreställningen för teateråret på kgl. operan egde rum d. 12 Juni. Under detta ha gifvits 244 föreställningar med 55 särskilda operor. Nya för säsongen voro »Hero» af Frank och »Der Trompeter von Säckingen» af Nessler, nyinstuderade: »Abu Hassan» och »Favoriten». De flesta föreställningar (40) uppnådde Wagner med 7 operor. Nesslers »Trompeter» gick 26 ggr. Af Lortzing, som dernäst kom i ordningen, gäfvos 3 operor: »Undine», »Wildschütz» samt Cezar und Zimmermann. Bland äldre operor upplefde Boieldieu's »Johan af Paris» endast en representation, ett öde som de-

lades med »Robert», »Tristan», »Heiling» och »Armid». —

Första noviteten för detta spelår å kgl. operan lär blifva Dvorzaks »Der Bauer als Schelm» och en ny rysk opera af Solowiew »Cordelia» med Pauline Lucca i titelrolen.

»Stormoguln», den nya operetten af Audran, kompositören till den omtyckta operetten »Rosenkind» (La mascotte), har gifvits mer än 100 gånger på Friedr. Wilhelmsteatern i Berlin.

Emil Sauret, den berömda violinvirtuosen kommer att under nästa vinter meddela en privatkurs i violinspelning såväl i elementar- som virtuosklass.

Karlsruhe. »Den allmänna tyska musikföreningens tonkonstnär-församling» egde rum här d. 28—31 Maj under Storchertens öfverhöghet och med Frans Liszt som hederspresident. Hofkapellmästaren Felix Mottl dirigerade det hela förträffligt. Före 1:a festdagen gafs på hög befallning Wagners »Walküre». Musikfestens 6 konserter bevestades alla af Storchertigen och Liszt och utfördes i stadens präktiga festhall. Bland de många musikverk, som kommo till utförande vid dessa konserter må nämnas: Berlioz' Requiem, som för första gången i Tyskland gafs med dess originalinstrumentation (I Dies iræ erfordras bl. a. 8 par pukor, 1 tamtam, 2 bastrummor, 8 horn, 12 trumpeter, 8 basuner, 2 bastubor etc. Orkestern är indelad i en hufvud- och fyra biorkstrar för de fyra olika väderstrecken), C-moll kvartett (viol-) op. 17 af Dräseke samt dyl. kvartetter af italienaren Sgambati och ryssen Borodin, Goldmarks violincconcert (sp. af Leop. Auer) och en pianokonsert (ciss-moll) af danske komponisten Schytte, hvilket nummer på ett glänsande sätt utfördes af den utmärkte pianisten Friedheim och berömmes såsom ett af de bästa verk i denna väg, som skrifvits i senare tid.

Bonn. Den stora musikfesten härstädes d. 28—30 Juni var af ett stort artadt slag. Första dagen gafs Max Bruchs nyaste, i många hänseenden förträffliga verk, »Achilles» (solister: fruar Joachim och Schröder-Hanfstängel, herrar: Götze, Henschel, Hoffmann). Andra konsertdagen gafs Beethovens Coriolanouverture och 8:e symfoni, Händels »Alexanderfest» aria ur Titus (fru Klara Bruch f. Tucek) och hvad som mest fängslade intresset, en »Trauer-kantate», som den 19-årige Beethoven skref vid kejsar Josef II:s död. Denna kantat blef efter åtskilliga öden för nära två år sedan upptäckt af den berömda musikkritikern Edv. Hansliik, som fann den hos en antiquarie i Leipzig. Tredje dagen gafs Schumanns C-dur-symf., Brahms »Akadem. Festouverture», hvarjemte solosång utfördes af solisterna och d'Albert hänförde publiken med sitt pianospel, särskildt med Brahms' präktiga pianokonsert. — Max Bruchs »Achilles» kommer under ingående säsong att gifvas i de flesta af Tysklands större städer.

Antwerpen. Den första af de konserter, som voro bestämda att illustrera verdensutställningen här denna sommar, egde rum den 24 Maj under ledning af den inhemske komponisten, direktören för konservatoriet i Antwerpen Pierre Benoit. En kör af 1200 sångare utförde en fest-sång och »Rubens-kantat» af Benoit. Tre starka kanonskott förhöjde ytterligare fest-sångens sluteffekt. — Den 7 Juni gafs i utställningens festsal en konsert, anförd af Fr. Servais till ära för Liszt, som besökte utställningen, hvarvid i synnerhet inledningen till d. hel. Elisabeth och Essdur-konserten af Liszt vunno bifall. Den gamle tonkonstnären syntes vara vid friska krafter, ehuru han nyss bevisat musikfesten i Karlsruhe och en konsert till hans ära i Strassburg.

I Kiel har en Schlesvig-Holsteinsk musikfest gifvits d. 28 och 29 Juni under anförande af direktör Stange. Denna fest hade till ändamål att fira minnet af Händel och Bach och programmet motsvarade detta ändamål.

Flerstädes i Tyskland har under sommaren musikfester egt rum, af hvilka de förnämste i Aachen Karlsruhe och Bonn, vidare i Kassel, Bremerhafen etc. samt af flere manssångföreningar på åtskilliga ställen.

I Halle firade Robert Franz, den tyska sångens äldfader, sin sjuttiårs-födelsedag d. 28 Juni, hyllad med otaliga telegram och lyckönskningar i bref från Liszt, Gade, Grieg, Bruch, Goldmark m. fl. musiker. En nervförlamning i högra handen och döfhet har nödgat den gamle tonkonstnären att sluta med sin verksamhet som musikedirektör vid universitetet och organist i stadskyrkan.

Herr Max Friedländer, den flitige Schubert-forskaren, har nyligen funnit ett värdefullt Schubert-manuskript: första akten af en opera efter Göthes »Claudine von Villa bella». Andra akten lär ha gått förlorad vid en eldsvåda, men denna första lär innehålla flere sköna nummer.

Smolensk. Den 3 Juni firades här en minnesfest öfver kompositören till den ryska nationaloperan »Lifvet för Czaren» Michael Glinka, f. i Smolensk 1804, död i Berlin 1857.

Konstantinopel. Sultan Abdul Hamid tänker här upprätta ett konservatorium, till hvars direktör är utsedd den i Wien utbildade pianisten Devlet Effendi.

Ingen brådska. En ung dam spelade för en blyg och omusikalisk herre ett stycke på pianot; vid ett presto, som förekom i stycket inföll denne med den allra som artigaste ton: »För all del, min fröken, skynda er inte för min skull, jag har god tid!»

Nytt besiffringssystem. Doktor Alfred Chr. Kalischer höll nyligen inför musiklärareföreningen i Berlin ett föredrag om ett nytt besiffringssystem, hvarvid han utvecklade grundprinciperna för den af hans lärare Karl Böhmer framställda och af honom själf utvecklade och fulländade nya generalbasskriften. Han meddelade följande. Fundamentalprincipen för det nya systemet i motsats till det gamla beiffringssystemet ligger deri att hvarje ackord genom generalbasskriften får en klar åskådligghet; ett efter bestämda intervallförhållanden ordnad ackord skall genom generalbas-stenografien få ett en gång för alla fastställt uttryckssätt. Först då kan man med allvar tala om en generalbas-stenografi. För att nu kunna framställa alla möjliga ackordbildningar måste en ny princip uppfinnas, hvilken föredraganden ansåg sig ha erhållit genom följande idé: För hvarje slag af ackord bestämmes ett ackord som normalackord; vid de olika ackorden betecknas då alltid endast det intervall, som afviker från det likartade intervallet i normalackordet.

Dödsfall.

Bärmann, Carl, klarinettvirtuos, f. 1820, † i München ²³/₅. Han var son af den berömde klarinettisten och kompositören för sitt instrument Heinr. Joseph Börmann, som dog 1847.

Nagel, Johan Jacob, violinist, f. d. konsertmästare vid kgl. Stora Teatern i Stockholm, f. i Brünn 1807, † härstädes d. 7 juli.

Rosén, Johan Magnus, literatör och kompositör, † i Stockholm d. 16 juni, något öfver 79 år gammal.

Schläger, Hans, direktör för Mozarteum i Salzburg, och kompositör; † derstädes 65 år gammal.

Stjernberg, Alma, sängerska och sänglärarinna, † i Marstrand d. 24 Juli, 27 ¹/₂ år gammal. Säsom sänglärarinna har fröken S. verkat i Örebro, der hon hade sitt fädernehem, och sedan här i hufvudstaden.

Pristäflan.

För uppfyllande af vårt löfte om musikpremie till våra årsprenumeranter, hvilken äfven i år kommer att utgöras af prisbelönt pianomusik, få vi härmed inbjuda komponister inom vårt land till täflan. Premien är:

ett häfte om 10—12 sidor, innehållande melodiosa, lätt utförbara 2-händiga pianostycken, hvar och ett af minst en sidas storlek.

Priset är 150 kronor,

som utdelas helst till en enda tonsättare, om denne med insända alster af nämnda omfång besegrar alla andra, men annars fördelas bland flere tonsättare proportionaliteter till de bästa styckenas antal och storlek. Kompositionerna böra före 15 nästk. September insändas till Svensk Musiktidnings Redaktion, Stockholm eller Hr Al. d'Aubignés pappershandel, Gustaf Adolfs torg 8, samt förses med motto å såväl manuskriptet som ett detta åtföljande kuvert, innehållande komponistens namn och adress, hvilka kuvert endast för de prisbelönda komma att öppnas.

REDAKTIONEN.

Kongl. Konservatorium för Musik i Leipzig.

Onsdagen den 30 September kl. 9 f. m. eger mottagningspröfningen rum.

Undervisningen sträcker sig öfver harmoni och kompositionslära; pianoforte, orgel, violin, viola, violoncell, kontrabas, flöjt, oboe, klarinett, fagott, waldthorn, trumpet, basun, harpa, — i solo-, ensemble-, kvartett-, orkester- och partiturspel; direktionsöfningar, solo- och körsång samt lärometod, i förbindelse med öfningar i offentliga föredrag; musikens historia och esthetik; italienska språket och deklamation.

Honoraret för undervisningen utgör 300 mark om året, som i tre terminer, påsk, michaelsmessan och jul, i förskott betalas med 100 mark. Dessutom skall erläggas: 9 mark inskrifningsavgift och 3 mark om året till institutets uppassare.

Utförliga prospekt utlemnas af direktionen kostnadsfritt; kunna äfven bekommas genom alla bok- och musikhandlare i in- och utlandet. Leipzig i Juli 1885.

Direktorium för Kongl. Musik-Konservatorium.
Dr. OTTO GÜNTHER.

Pappershandel

är öppnad af undertecknad

i
N:o 8 Gustaf Adolfs Torg N:o 8
(f. d. Huss & Beers Musikhandel).

Alex. d'Aubigné.

Prenumerantsamlare,

som till tidningens expedition härstädes insända liquid för minst 5 exemplar få räkna sig till godo 10 % provision eller 1 ex. af tidningen; för 10 exempl. och deröfver lemnas 20 % provision.

Prenumeration å Svensk Musiktidning mottages i Hr Alex. d'Aubignés pappershandel Gust. Adolfs torg 8.

HERRAR BOKHANDLARE

i landsorten

som ännu ej redovisat för Svensk Musiktidning 1884, torde ofördröjligen lemna redovisning och liquid till

Svensk Musiktidnings Expedition,
Stockholm.

Piano

afprovvas och upphandlas för säkra köparens räkning af en pålitlig person härstädes med mångårig vana dervid. Reflekterande torde adressera sig till Svensk Musiktidnings byrå för närmare upplysning.

Wendela Andersson

meddelar fortfarande sängundervisning åt qvinnliga elever efter Isidor Dannströms metod.

Anmälningar emottagas emellan kl. 10—11 f. m.

Adress: Sturegatan N:o 36.

Ännu ett par elever i

Pianospelning

kunna mottagas af undertecknad.

Adress: Mälargatan 6, nedra botten.

Anmälning kl. 9—10 f. m.

F. Huss.

OBS! Svensk Musiktidnings Expedition- och Redaktionslokal är tills vidare Mälaregatan 6, nedra botten.

INNEHÅLL: L'academie libre i Paris. — Ferdinand von Hiller. — Från Scenen och Konsertsalen. — Vår pristäflan. — Från in- och utlandet. — Dödsfall. — Annonser.